

25.04.2018

POL-2018-14894

Helsingin kaupunki
Kirjaamo

Lausuntopyyntö 12.4.2018, HEL-2018-003217

Huumausaineiden käyttäjien turvalliset käyttötilat

1 Taustaa

Helsingin poliisilaitokselta on pyydetty lausuntoa kaupunginvaltuutettu Kati Juvan tekemään ja 20 muun kaupunginvaltuutetun allekirjoittamaan aloitteeseen mahdollisuudesta avata Helsinkiin avoimia ja valvottuja huumeiden käyttöön tarkoitettuja tiloja. Aloitteen mukaan Euroopan suurkaupungeissa on saatu hyviä kokemuksia avoimesta klinikasta, jossa huumeidenkäyttäjät voivat terveysviranomaisten valvonnassa piikittää omia aineitaan. Esityksessä toivotaan suonensisäisten huumeiden käyttäjille helppoa hoitoon pääsyä ja inhimillistä kohtelua.

Lausuntopyynnössä pyydetään poliisin näkökulmaa seuraaviin seikkoihin;

- 1) Huumeiden käyttöön liittyvät ongelmat, aloitteessa esitetyssä tilanteessa
- 2) Miten poliisi toimii, mikäli aloitteessa esitetty tila järjestetään

2 Helsingin poliisilaitoksen lausunto

2.1 Huumeiden käyttöön liittyvät ongelmat

Poliisilain mukaan poliisin tehtävänä on oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen. Esitutkintalain mukaan taas esitutkintaviranomaisen on toimitettava esitutkinta, kun sille tehdyn ilmoituksen perusteella tai muuten on syytä epäillä, että rikos on tehty. Rikoslain mukaan huumausaineen käyttörikoksesta tuomitaan henkilö, joka laittomasti käyttää, taikka omaa käyttöä varten pitää hallussaan tai yrittää hankkia vähäisen määrän huumausainetta.

Nykyinen voimassaoleva lainsäädäntö on ristiriidassa aloitteessa esitetyn toimintamallin kanssa, eikä esitys tästä johtuen ole poliisin käsityksen mukaan toteuttamiskelpoinen.

Esityksessä on mainittu, että käyttötilojen perustaminen vähentäisi osaltaan häiriökäyttäytymistä. Poliisin käsityksen mukaan saavutettavat hyödyt jäisivät tältä osin todennäköisesti varsin vaatimattomiksi. Esityksessä tarkoitettut tilat todennäköisesti synnyttävät itsessään lähiympäristön turvallisuustunteeseen negatiivisesti vaikuttavaa

liikehdintää. Käyttötilojen läheisyyteen etsiytyvät käyttäjien lisäksi myös myyjät, eikä sosiaalisia haittoja siltä osin pystytä merkittävästi pienentämään.

Terveydellisten haittojen määrän vähentämisen osalta on muistettava, ettei huumausaineiden koostumuksen tai alkuperän selvittäminen ole kovin helppoa ja nopeaa, jolloin niihin liittyvän toiminnan luotettavuus on varsin epävarmaa.

2.2 Poliisin toiminta

Huumerikostorjuntaa keskitetään huumeiden maahantuontiin ja organisoituu levittämiseen. Yksittäinen huumeiden käyttäjä kohtaa poliisin lähinnä liikenneasian käsittelyn tai häiriökäyttäytymiseen liittyvän tehtävän yhteydessä.

Poliisi ei ole puuttunut esimerkiksi korvaushoitopaikkojen (kontrolloitu lääkehoito) toimintaan. Mikäli toiminnan toteutukseen liittyy erityisesti viranomaistaholta toteutettavaa hoitoon ohjaamista ja todellisen kontrolloidun hoitosuhteen ylläpitämistä, sitä pienempi ristiriita toiminnalla on poliisin näkökulmasta.

2.3 Lopuksi

Helsingin poliisilaitoksen näkemyksen mukaan tehty aloite on osaltaan omiaan avaamaan huumausaineisiin liittyvää yhteiskunnallista keskustelua. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteillä on merkittävä rooli huumausaineiden käyttöön liittyvien haittojen ja vaarojen ennalta ehkäisyn näkökulmasta.

Poliisipäällikkö
Poliisikomentaja

Lasse Aapio

Apulaispoliisipäällikkö

Heikki Kopperoinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 25.04.2018 klo 12:22. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Helsingin poliisilaitos/Poliisitoimintayksikkö